

700
vēst. izl.

LATVIJAS VALSTS ARHĪVS

Latvijas PSR Izglītības ministrija

Vēsturiskā izziņa
1940. - 1988. g.

Fonda Nr. 700

P-700¹

"УТВЕРЖДАЮ"
НАЧАЛЬНИК ЦЕНТРАЛЬНОГО ГОСАРХИВА
ЛАТВИЙСКОЙ С С Р
"... " января 1959 г.
г. Рига

CVA
Metodiskais kabinets
№ 70 57

..... / КАУПРО /

ИСТОРИЧЕСКАЯ СПРАВКА

НАРОДНЫЙ КОМИССАРИАТ ПРОСВЕЩЕНИЯ
ЛАТВИЙСКОЙ С С Р

Ф.Р-700
753 ед. хранения 1940 - 1941 гг инв. оп. 1,2,3

Народный Комиссариат просвещения образован в конце августа 1940 года в соответствии с Конституцией Латвийской ССР, утвержденной 2-й Чрезвычайной сессией Народного Сейма 25 августа 1940 года. Являлся республиканским Народным Комиссариатом, подчиненным Совету Народных Комиссаров Латвийской ССР. В его функции входило руководство делом народного просвещения в республике.

Постановлением Совета Народных Комиссаров Латвийской ССР от 29 ноября 1940 года №566 утверждена была следующая структура комиссариата:

- 1. секретариат
- II. специальный отдел
- III. отдел кадров
- IV. школьное управление
  - 1/ отдел дошкольного образования
  - 2/ отдел начальных школ
  - 3/ отдел средних школ
  - 4/ отдел профессиональных школ
  - 5/ инспекция физического и военного обучения
  - 6/ отдел специальных школ и детских домов
- V. управление высших учебных заведений и научных институтов
- VI. управление по образованию взрослых и политпросвет работы
  - 1/ отдел по образованию взрослых

- 2/ отдел библиотек
- 3/ отдел клубов и народных домов

У11. административно-хозяйственное управление

- 1/ отдел делопроизводства
- 2/ хозяйственный отдел
- 3/ финансовый отдел
- 4/ строительный отдел
- 5/ отдел планирования и статистики.

У111. отдел музеев и защиты памятников

- 1X. центральный педагогический кабинет
- X. отдел учебных пособий.

По приказу Народного Комиссара от 11 апреля 1941 года №111/41 количество управлений и отделов было сокращено с 24 до 11. В результате оставлена следующая структура центрального аппарата Комиссариата:

- 1. секретариат
- 11. мобилизационный отдел
- 111. отдел кадров
- 1У. школьное управление
- У. отдел специальных школ и детских домов
- У1. управление высших учебных заведений и научных институтов
- У11. управление по образованию взрослых и политпросвет работы
- У111. административно-хозяйственный отдел
- 1X. финансово-финансовый отдел
- X. строительный отдел
- X1. статистический отдел

Народный Комиссариат просвещения временно прекратил свою деятельность в начале июля 1941 года в связи с оккупацией Латвийской ССР немецко-фашистскими войсками.

В фонде имеются постановления Советов Народных Комиссаров СССР и Латвийской ССР, главным образом, по вопросам народного просвещения. Положение Народном Комиссариате просвещения Латвийской ССР, приказы и распоряжения Народного Комиссара, инструкции. Данные о количестве и типах школ, о численности учащихся в них, об учительских кадрах. Сведения об ассигнованиях на содержание детских садов и детских домов. Годовые статистические отчеты научно-исследовательских учреждений и высших учебных заведений республики. Переписка с учреждениями

и учебными заведениями своей системы и другими организациями

Б И Б Л И О Г Р А Ф И Я

1. Конституция / основной закон / Латвийской ССР - Собрание законов, указов и постановлений правительства Латвийской ССР 1941 года №1.
2. Постановление Совета Народных Комиссаров Латвийской ССР от 29 ноября 1940 года №566 - *О структуре Народного Комиссариата Просвещения Латвийской ССР.*
3. Центральный Госархив ф. Р- 700
4. История Латвийской ССР, том 111, стр. 585 - 586

15 января 1959 г.

Научный сотрудник *Леднев*

Учреждения культуры и искусства в составе народного образования

ВВЕДЕНИЕ

1. Конституция / единственная / Латвийской ССР - Советские республики, унитарная и конституционная форма - Латвийской ССР 1941 года №.

2. Постановление Совета Народных Комиссаров Латвийской ССР от 28 января 1940 года № 2533 - Организация Народных Комиссариатов - учреждений народного образования.

3. Постановление Латвийской ССР № 7-700

4. Декрет Латвийской ССР, том III, стр. 388 - 389

18 января 1939 г.

Вручить копии

Утверждено:

Калачини У.А. УССР СССР.

20. 11. 36 г.

Комиссаров народного образования СССР.

Фонд N P-700.

1939 - 1941.

753 со. экз.

Историческая справка.

Комиссаров народного образования СССР. Фонд N P-700. 1939 - 1941. 753 со. экз. Историческая справка.

в результате реализации плана о формировании
 комиссии "различные советские книги
 и переводов Кривобальна в 1939. 5 и
 6 июня 1940. Переводы советских учебников
 и учебников народов Кривобальна с 1939
 4 июня и в советских.

Комиссия изобретения вместе с
 другими комиссиями для изучения
 вместе с другими комиссиями
 в 1940. 15 июня 1940. Об этом говорится в
 "Вопросы литературы" в 1940 и 1941.
 Страницы 48 и 50. Комиссия. 1. С. С. М. М. М. М.
 народы. Комиссия изобретения. Об этом
 Комиссия. Издан в 1940. Комиссия
 Комиссия изобретения. Об этом
 и в решении Совета Народных
 Комиссаров от 29 ноября 1940 г.

Приложение подписано В. В. Сталиным.
 Из приложения видно следующее:
 Народная комиссия изобретения
 изобретения в области народного изобретения,
 изобретения и изобретения
 изобретения и изобретения. Об этом
 изобретения, непосредственно изобретения
 изобретения. Изобретения, изобретения
 изобретения и изобретения изобретения
 изобретения, изобретения изобретения
 Комиссия изобретения

Нар. Комиссия изобретения
 в области народного изобретения
 изобретения

Кар. Комиссар управляет в пределах своей компетенции и инструкторами, а также и их школами.

В составе Народного Комиссариата преобладают следующие отделы:

- I Секретариат
  - II Служ. отдел
  - III Отдел кадров
  - IV Массовое управление
    - 1) Отдел дошкольного образования
    - 2) Отдел дошкольных школ
    - 3) Отдел средних школ
    - 4) Отдел профессиональных школ
    - 5) Управление техникумов и высших учебных заведений
    - 6) Отдел спец. школ и детских садов
  - V Управление высших учебных заведений и научных институтов
  - VI Управление по спорту, физкультуре и олимпийским играм
- Кроме того, существуют еще следующие отделы:
- 1) Отдел дошкольного воспитания
  - 2) Гос. отдел
  - 3) Фин. отдел
  - 4) Суд. отдел
  - 5) Отдел материального и снабжения
- VII Отдел печати и печати кампаний
  - VIII Центральный и педагогический кабинет
  - IX Отдел учебных пособий.

При Народном комиссариате просвещения
 существовал Комитет над реформами и
 Народного комиссариата просвещения
 Комитет Члены приурочены заседания
 и рассматривали вопросы учебной,
 учебной, учебной и научной,
 учебной и научной. Надзор и др.
 Народный комиссариат просвещения
 проводил в жизнь свои решения, учитывая
 в во всех случаях постановлений Совет
 Народных Комиссаров. Вспомогательный
 в Совет Народных Комиссаров. и др.

При Народном комиссариате
 просвещения существовал учебно-
 научный совет.
 Учебно-научный совет рассматривал
 основные вопросы учебно-научной
 работы школ и другие учебные и
 научные вопросы.

В документах города не находилось
 документов о деятельности Комисса-
 риата в городе. В архиве города
 слова. На основании постановлений
 Совет Народных Комиссаров от 1940
 и 1940. можно видеть, что
 1940. Дело пришло из Советского
 от Москвы и др.
 В остальных документах города
 нет, что свидетельствует о
 с функциями пришедшими и с
 пришедшими народным образованием

[Faint, illegible handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

Документ, относящийся к управлению
инженерно-конструкторского бюро
ИСК. ИСК, где он управляет
всего работ в сфере новых конструкций
металлических в 1940-е и 1950-е гг.

В настоящее время группа ИР. 720
содержит из архива и материалов
Комиссии Коридора при ИСК
отделом конструкторов, состоящий из
лич о нем из ИСК.
Исторические документы, арх. № 1, 2, 3, 4
1.
Б.С.Т. арх. 1948г.

И.И.И.
Руковод. групп - И.И.И.

○
○

PSR Izglītības Tautas Komisariāts dibināts 1940g. -
tāpat kā patērētāju kooperatīvu, kas pēc sešpadsmit gadiem
tāpat kā patērētāju kooperatīvu, kas pēc sešpadsmit gadiem
tāpat kā patērētāju kooperatīvu, kas pēc sešpadsmit gadiem

Izglītības darbu veidi bija, izmantojot tās iespējas, ko
deva padomju vara, lai visi darbaļaudžu bērni varē-
tu apgūt vienu septiņu gadu ilgu mācību kursu, paplašināt vidusskolu tīklu,
sagatavot kadru un pasargāt no buržuāzijas šķirņu
progamas un p...

LATVIJAS PSR IZGLĪTĪBAS TAUTAS KOMISARIĀTS

LATVIJAS PSR IZGLĪTĪBAS MINISTRIJA

1940.g. 23. augusta Tautas Saeimas noteikuma ar nosaukumu "Latvijas
PSR konstitūcija" 14. p. 14. izstrādātā izglītības darbu vada
Izglītības Tautas Komisariāta struktūra, kas peklauta
Latvijas PSR Tautas Komisāru Padomei. /Latvijas PSR konstitūcija
1940.g. 45., 48., 50. p./

Ar Latvijas PSR Tautas Komisāru Padomes 1940.g. 30. novembra lēmumu
Nr. 566 apstiprināja Izglītības Tautas Komisariāta struktūru:

- I Sekretariāts
- II Spēcdala
- III Kadru daļa
- IV Skolu pārvalde **VĒSTURISKĀ IZZIŅA**
  - 1/ Pirmsskolas izglītības daļa
  - 2/ Pamatskola izglītības daļa
  - 3/ Vidusskolu daļa
  - 4/ Ardekskolu daļa
  - 5/ Militārās un fiziskās apmaiņas inspekcija
  - 6/ Speciālo skolu un bērnu nams daļa
- V Augstākās mācību iestāžu un zinātnisko institūtu pārvalde
- VI Pieaugušo un politizglītības darba pārvalde
  - 1/ Pieaugušo izglītības pārvalde
  - 2/ Bibliotēku daļa
  - 3/ Klubu un tautas namu daļa
- VII Administratīvi-ekonomiskā pārvalde
  - 1/ Darbviedība
  - 2/ Saimniecības daļa
  - 3/ Finanšu daļa
  - 4/ Celtniecības daļa
  - 5/ Plānu daļa un statistika
- VIII Muzeju un pievienokļu sissardzības daļa
- IX Centrais pedagogiskais kabinets
- X Mācību līdzekļu nodaļa

Jau ar pirmajās savas darbības dienās komisariāts pievērsās tādām
aktuālām izglītības jautājumiem kā analfabētisma likvidācija, visa
skolu darba pārkārtošana, komisariāta darba plāna 1941.g. II cetur-
ksnī ir izvirzīti sekojoši uzdevumi:

- 1/ Vispārējās obligātās izglītības realizēšana /laukos 7-gadi-
gās, pilsētās un strādnieku ciemos 10-gadīgās/
- 2/ Analfabētisma likvidācija un mazmācīto zināšanu paplašinā-
šana
- 3/ Izglītības darbinieku kadru audzināšana
/ P. 700, apr. 1, l. 16 /

Išajā padomju varas pastāvēšanas periodā pārkārtoja visu skolu sistēmu,
atdala skolu no baznīcas, nostiprināja skolu materiālo bāzi, izstrā-
dāja jaunus mācību plānus, eastādīja jaunus programmas un mācību grā-
matas. Par galveno pamatskolu tipu kļuva septiņgadīgā skola, vidusskola
bija piecgadīga.

Latvijas PSR Izglītības Tautas Komisariāts dibināts 1940g.-
lielo vēsturisko notikumu periodā, kad pēc sekmīgas socialistiskās
revolūcijas Latvijā nodibinājās padomju vara.

Jaunā padomju valdība, jau ar pirmajām savas varas dienām, līdz ar
citām tautas saimniecības nozarēm, lielu uzmanību pievērša tautas
izglītības jautājumiem. Skolai bija jāklūst no buržuāzijas šķiras
kundzības ieroča, par šķiru iznīcināšanas un komunistiskās sabiedrī-
bas uzcelšanas ieroci.

Izglītības darbinieku uzdevums bija, izmantojot tās iespējas, ko
deva padomju vara, organizēt darbu tā, lai visi darbaļaužu bērni varē-
tu apgūt vismaz septiņgadīgo izglītību, paplašināt vidusskolu tīklu,
sagatavot kadrus ar augstāko izglītību, izstrādāt jaunas mācību pro-
gramas un plānus.

1940.g. 25. augustā Tautas saemes 2. sesijā apstiprināja Latvijas
PSR konstitūciju ar kuru bija noteikts, ka izglītības darbu vada
Izglītības Tautas Komisariāts-republikāniska iestāde, kas pakļauta
Latvijas PSR Tautas Komisāru Padomei./Latvijas PSR konstitūcija
1940.g. 45., 48., 50. p./

Ar Latvijas PSR Tautas Komisāru Padomes 1940.g. 20. novembra lēmumu
Nr. 566 apstiprināja Izglītības Tautas Komisariāta struktūru:

- I Sekretariāts
- II Specdaļa
- III Kadru daļa
- IV Skolu pārvalde
  - 1/ Pirmsskolas izglītības daļa
  - 2/ Pamatskolu izglītības daļa
  - 3/ Vidusskolu daļa
  - 4/ Arodskolu daļa
  - 5/ Militārās un fiziskās apmācības inspekcija
  - 6/ Speciālo skolu un bērnu namu daļa
- V Augstāko mācību iestāžu un zinātnisko institūtu pārvalde
- VI Pieaugušo un politizglītības darba pārvalde
  - 1/ Pieaugušo izglītības pārvalde
  - 2/ Bibliotēku daļa
  - 3/ Klubu un tautas namu daļa
- VII Administratīvi-saimnieciskā pārvalde
  - 1/ Darbvedība
  - 2/ Saimniecības daļa
  - 3/ Finanšu daļa
  - 4/ Celtniecības daļa
  - 5/ Plānu daļa un statistika
- VIII Muzeju un pieminekļu aizsardzības daļa
- IX Centrālais pedagogiskais kabinets
- X Mācību līdzekļu nodaļa

Jau ar pirmajām savas darbības dienām komisariāts pievērsās tādiem
aktuāliem izglītības jautājumiem kā analfabetisma likvidācija, visa
skolu darba pārkārtošana. Komisariāta darba plānā 1941.g. II cetur-
ksnī ir izvirzīti sekojoši uzdevumi:

- 1/ Vispārējās obligātās izglītības realizācija /laukos 7-gadī-
gās, pilsētās un strādnieku ciemos lo-gadīgās/
- 2/ Analfabetisma likvidācija un mazmācīto zināšanu paplašinā-
šana
- 3/ Izglītības darbinieku kadru audzināšana

/ F.700, apr. 1, lieta 16 /

Īsajā padomju varas pastāvēšanas periodā pārkārtoja visu skolu sistēmu,
atdalīja skolu no baznīcas, nostiprināja skolu materiālo bāzi, izstrā-
dāja jaunus mācību plānus, sastādīja jaunas programmas un mācību grā-
matas. Par galveno pamatskolu tipu kļuva septiņgadīgā skola, vidusskola
bija piecgadīga.

Strauji pieauga skolēnu skaits kā vispārīzglītojošās, tā speciālajās un augstākās mācību iestādēs.

Lai skolotājus iepazīstinātu ar padomju pedagogijas un mācīšanas metodikas pamatiem, organizēja kursus un seminārus.

Nodibināja pirmo augstāko pedagogisko mācību iestādi-LPSR Valsts pedagogisko valodu un literatūras institūtu Rīgā.

Plaši pārkārtojumi sākās arī ārpuskolas izglītības laukā: organizēja dažādus kursus, pulciņus, bibliotekas u.c. Iesāktu darbu pārtrauca vācu fašistu iebrukums 1941.g.jūnijā. Komisariāts evakuējās uz Maskavu.

Pirmajos evakuācijas gados komisariāta darbinieki vāca ziņas par evakuētajiem izglītības darbiniekiem, evakuēto bērnu dzīves apstākļiem, iekārtoja tos bērnu namos, rūpējās par iespējam tiem turpināt izglītību dzimtajā valodā u.t.t. / F 700, apr. 3, l. 10-13 /

1944.g.vasarā komisariāta darbinieku grupa, kura ieguva operatīvās grupas nosaukumu, sāka gatavoties darbam atbrīvotajā Latvijā, organizējot kursus, kuros sagatavoja vadošos darbiniekus komisariātam un tā sistēmai. / F 700, apr. 3, l. 30.-37. /

Jau 1944.g.jūlijā bija izstrādāts komisariāta darba plāns pirmajam mēnesim atbrīvotajā Latvijā, kurā paredzēja veikt tādus pasākumus, kā skolu un pedagogu uzskaiti, izvirzīt skolu, bērnu dārzu direktorus un citus vadošos izglītības tikla darbiniekus, izsaukt no citām republikām darbam Latvijā nozīmētās personas, izstrādāt mācību plānus un programmas, sasaukt skolotāju konferences u.t.t.

Ar 1944.g.augustu komisariāts organizē un vada izglītības un kultūras darbu atbrīvotajos rajonos.

Fašistiskā okupācija nodarīja izglītības sistēmai smagus zaudējumus. Daudzas skolu ēkas, izmantojot armijas vajadzībām, bija padarītas nelietojamas, vairākas sargrautas, liela daļa skolas inventāra un mācību līdzekļu iznīcināti.

Neraugoties uz visām šīm grūtībām LPSR K/b/P CK un Tautas Komisāru Padome 1944.g.2.septembrī pieņēma lēmumu par skolu darbības atjaunošanu Latvijas PSR, kurā bija noteikts 1944./45.m.g. atbrīvoto apriņķu un pilsētu skolas mācības sākt ar 1944.g.1.oktobri. Konkrētus norādījumus šī lēmuma izpildei Izglītības Tautas Komisariāts deva savā 1944.g.19.septembra pavēlē Nr. 19. / F 700, apr. 3, l. 3. /

Nolikumā par Latvijas PSR Izglītības Tautas Komisariātu, kas apstiprināts ar Tautas Komisāru Padomes 1945.g.4.maija lēmumu Nr.430, noteikts, ka Izglītības Tautas Komisariāts ir pakļauts tieši Tautas Komisāru Padomei un tā uzdevums ir vadīt visu tautas izglītības darbu Latvijas PSR; to realizēt, gan vadot un pārbaudot pilsētu un apriņķu Tautas izglītības nodaļu darbu /Pamatskolu un vidusskolu pārvalde/, gan tieši vadot Valsts Universitātes, pedagogisko un skolotāju institūtu darbu / Augstskolu daļa /un valsts biblioteku, muzeju un kultūras darbu /Politizglītības darba pārvalde /.

Ar Valsts štatu komisijas pie PSRS Tautas Komisāru Padomes 1944.g. 18.oktobrī apstiprināto štatu sarakstu /F 700, apr. 3, l. 30./ Latvijas PSR Izglītības Tautas Komisariātam 1944.g.izveidojas sekojosa struktūra:

- I Vadība
- II Pamatskolu un vidusskolu pārvalde
- III Bērnu namu daļa
- IV Pirmsskolu iestāžu daļa
- V Augstskolu daļa
- VI Militārās apmācības daļa
- VII Politizglītības pārvalde
  - a/ Klubu un kultūras namu sektors
  - b/ Biblioteku sektors
  - c/ Muzeju un pieminekļu aizsardzības sektors
  - d/ Pieaugušo izglītības sektors
- VIII Kadru daļa

- IX Specdaļa
- X Kapitālas celtniecības daļa
- XI Plānu-finansu daļa
- XII Statistikas daļa
- XIII Grāmatvedība
- XIV Administratīvi-saimnieciskā daļa

Sakarā ar Tautas Komisariātu pārdēvēšanu par ministrijām, ar PSRS Augstākās Padomes Prezidijs 1946.g.15.marta un LPSR Augstākās Padomes Prezidijs 1946.g.24.apriļa dekretiem Latvijas PSR Izglītības Tautas Komisariātu pārdēvēja par Latvijas PSR Izglītības ministriju, atstājot tās pašas funkcijas.

No 1945.g.-1963.g. Komisariāta, vēlāk ministrijas struktūrā notiek dažādas pārmaiņas un reorganizācijas. /skat.pielikumus Nr. 1 - 5/ Pamatskolu un vidusskolu pārvaldi 1947.g.pārdēvēja par Skolu pārvaldi, nemainot tās funkcijas. /Latvijas PSR Izglītības ministrijas 1947.g.13.maija pavēle Nr.53, F 700., apr.4. l.12./

1952.g. Skolu pārvaldei pievienoja Svešvalodu daļu, kura bija pastāvējusi no 1947.g.1.decembra kā patstāvīga daļa un uzdeva svešvaloda mācīšanas kontroli skolās Skolu pārvaldes inspektoriem. /Latvijas PSR Izglītības ministrijas 1952.g.6.novembra pavēle Nr.278 /kadru/

1957.g.apvienojās Skolu pārvalde ar Bērnu namu un bērnu dārzu daļu, izveidojot Skolu un bērnu iestāžu pārvaldi. Latvijas PSR Izglītības ministrijas 1957.g.16.janvāra pavēle Nr.13 /kadru/. Līdz ar to bērnu audzināšana visās bērnu iestādēs bija koncentrēta vienas daļas rokās, kas nodrošināja vienotas bērnu audzināšanas un mācīšanas sistēmas izveidošanu.

Tomēr jau 1959.g.beigās, ņemot vērā pirmsskolas bērnu audzināšanas īpatnības, no Skolu un bērnu iestāžu pārvaldes izdalīja Pirmskolas un mazbēnu audzināšanas daļu, /Latvijas PSR Izglītības ministrijas 1959.g.7.decembra štatu saraksts - F 700., apr.10. l.106/. Tās funkcijas ietilpa bērnu dārzu un pirmsskolas vecumā bērnu namu vadība, atstājot Skolu un bērnu iestāžu pārvaldei skolu un skolas vecuma bērnu namu vadību.

1963.g.martā, lai uzlabotu lauku skolu darbu vadību un ņemot vērā to īpatnības, izdalīja atsevišķu Lauku skolu pārvaldi. /Latvijas PSR Ministru Padomes 1963.g.14.marta lēmums/.

No 1952.g.15.septembra līdz 1955.g.pastāvēja Mācību-metodiskā daļa, kuras uzdevumos ietilpa skolu apgāde ar mācību grāmatām, programām, eksāmenu biļetēm u.c. mācību-metodiskajiem materiāliem. /1952.g.12.novembra štatu saraksti- F 700., apr.8. l.10./

Ar 1955.g.1.janvāri Mācību-metodisko daļu likvidēja, uzliekot tās funkcijas Skolu pārvaldei. /Latvijas PSR Izglītības ministrijas 1955.g.10.janvāra pavēle Nr.6 /kadru/.

Ja pirmajos pēckara gados galvenie uzdevumi bija vispārējās obligātās septiņgadīgās izglītības realizācija, tad jau 50.gados sāk meklēt formas, kas reizē ar vispārīgajiem zināšanām dotu skolēniem politehnisko zināšanu pamatus.

Ar 1959.g.18.marta skolu likumu galvenais uzdevums kļuva apvienot vispārīgajiem, politehnisko un profesionālo apmācību vidusskolā, lai skolēniem dotu ne tikai teoretiskas zināšanas, bet lai tie iemācītos tās pielietot praksē un apgūtu jau skolas laikā izvēlēto pamatspecialitāti un tādejādi būtu sagatavoti praktiskai dzīvei un darbam.

Pirmskolas iestāžu daļa vadīja bērnu dārzu darbu. 1945.g.maijā to pārdēvēja par Bērnu dārzu daļu /Ar Latvijas PSR Izglītības ministrijas 1946.g.3.jūlija pavēli Nr.81 /kadru/ apstiprinātie štatu saraksti/. Ar Latvijas PSR Izglītības ministrijas 1947.g.13.maija pavēli Nr. 53 / F 700., apr.4. l.12./ atjaunoja iepriekšējo nosaukumu-Pirmskolas iestāžu daļa.

Pie daļas pastāvēja Rotālietu mākslinieviski-tehniskā komisija, kuru izveidoja 1949.g.13.oktobrī. Tās sēdēs izskatīja, pārbaudīja un

115
pieņēma rotālietu projektus un paraugus, kurus iesniedza arteļi un rūpniecības uzņēmumi.

1951.g. to likvidēja. Komisijas funkcijas tagad veic daļas darbinieki sabiedriskā kārtā.

1955.g. Pirmsskolas iestāžu daļai apvienojoties ar Bērnu namu daļu, izveidojās Bērnu namu un bērnu dārzu daļa / Latvijas PSR Izglītības ministrijas 1955.g. 10. janvāra pavēle Nr. 10 /kadru/, bet 1957.g. apvienojoties ar Skolu pārvaldi - "Skolu un bērnu iestāžu pārvalde" / Latvijas PSR Izglītības ministrijas 1957.g. 16. janvāra pavēle Nr. 13 /kadru/.

No 1959.g., atdaloties Pirmsskolas un mazbērnu audzināšanas daļai tās funkcijas ietilpst visu pirmsskolas iestāžu, kā mazbērnu novietņu, bērnu dārzu, pirmsskolas bērnu namu, pirmsskolas sanatorijas tipa bērnu nama u.c. vadība. / Skat. 4. lpp. /

Ja pirmajos pēckara gados daļa par savu mērķi izvirzīja :

1/ popularizēt sabiedriskās audzināšanas-audzinašanas kolektīvā-
nozīmi,

2/ atbrīvot sievieti, lai tā varētu nodarboties ar ražošanas darbu, mācīties u.t.t.,

taud sīs septiņgades uzdevums ir dot iespēju visiem bērniem apmeklēt pirmsskolas iestādes, lai veicinātu to pareizu audzināšanu.

Bērnu namu daļa pastāvēja kā patstāvīga daļa līdz 1955.g., kad apvienojas ar Bērnu dārzu daļu, izveidojot Bērnu namu un bērnu dārzu daļu. / Ar Latvijas PSR Izglītības ministrijas 1955.g. 10. janvāra pavēli Nr. 6 /kadru/ apstiprinātais štatu saraksts. /

1957.g. tā savukārt iekļāvās Skolu pārvaldē. / Skat. 4. lpp. /
Augstskolu pārvalde vadīja augstskolu, skolotāju institūtu un pedagogisko skolu darbu. 1947.g. to pārdēvēja par Augstāko un vidējo speciālo mācību iestāžu daļu, nemainot funkcijas. / Latvijas PSR Izglītības ministrijas 1947.g. 13. maija pavēle Nr. 53 - F 700. apr. 4. 1. 12. /

1955.g. apvieno Augstāko un vidējo speciālo mācību iestāžu daļu ar Kadru daļu izveidojot Kadru sagatavošanas un izvietojšanas daļu. / Ar Latvijas PSR Izglītības ministrijas 1955.g. 10. janvāra pavēli Nr. 6 /kadru/ apstiprinātie štatu saraksti. /

Ar Latvijas PSR Ministru Padomes 1959.g. 1. augusta lēmumu Nr. 424 izveidojas Latvijas PSR Ministru Padomes Augstākās un vidējās speciālās izglītības komiteja, kura pārņēma visu augstāko un vidējo speciālo mācību iestāžu vadīšanas darbu, lai, kā teikts lēmumā, tālāk attīstītu un pilnveidotu augstākās un vidējās speciālās izglītības sistēmu un tās vadīšanas darbu. Līdz ar to Izglītības ministrijas Kadru sagatavošanas un izvietojšanas daļu pārveidoja par Kadru daļu.

Sakarā ar augstākās un vidējās speciālās izglītības reorganizāciju, ar LKP CK un Ministru Padomes 1961.g. 28. aprīļa lēmumu Nr. 275 augšminēto Augstākās un vidējās speciālās izglītības komiteju likvidēja un tai pakļautās mācību iestādes atkal nodeva attiecīgās sistēmas ministriju pakļautībā.

Izglītības ministrijas jaundibinātās Augstāko mācību iestāžu pārvaldes vadībā nonāca Latvijas valsts universitāte un pedagogiskās mācību iestādes.

Aktuāls uzdevums, jau kopš 60. gadu beigām, ir studentu idejiski-politiskā audzināšana un to sagatavošana praktiskajam darbam.

Politizglītības pārvaldi likvidēja jau 1945.g., kad ar Latvijas PSR Izglītības Tautas Komisariāta 1945.g. 16. novembra pavēli Nr. 64 / F 700., apr. 4., l. 5. /, tai pakļautās Klubu un kultūras namu, Bibliotēku un Muzeju un senātnes pieminekļu aizsardzības daļas- sektorus nodeva Latvijas PSR Tautas Komisāru Padomes Kultūras-izglītības lietu komitejai.

Bijušo Pieaugušo izglītības sektoru iekļāva Pamatskolu un vidusskolu pārvaldē, bet 1946.g. jūlijā tas atkal atdalījās, izveidojot Pieaugušo skolu pārvaldi. / Ar Latvijas PSR Izglītības ministrijas 1946.g. 3. jūlija pavēli Nr. 81 /kadru/ apstiprinātie štatu saraksti. /

Saskaņā ar štatu parkārtošanu, lai uzlabotu ministrijas darbu,

ar Latvijas PSR Izglītības ministrijas 1947.g.13.maija pavēli Nr.53 / F 700.,apr.4.,l. 12./,Pisaugušo skolu pārvaldi likvidēja,iekļaujot tās lietvedību Skolu pārvaldes aparātā. / F 700.,apr.4.,l. 12./

Statistikas nodala pastāvēja pie Plānu-finansu pārvaldes. Ar Latvijas PSR Izglītības ministrijas 1947.g.13. / F 700.,apr.4.,l. 12. to pārdēvēja par Statistikas sektoru pie Plānu-finansu daļas un ar Latvijas PSR Izglītības ministrijas 1955.g.10.janvāra pavēli Nr.6 /kadru/, to pievienoja Plānu-finansu daļai.

Grāmatvedība. Līdz 1955.g.Grāmatvedības funkcijās ietilpa centralizēto pasākumu grāmatvedības uzskaitē un pakļauto iestāžu grāmatvedības kontrole un budžeta izpildes kopsavilkuma sastādīšana. Ar pašas ministrijas pārvaldes aparāta grāmatvedību līdz 1948.g.nodarbojās Administratīvi-saimnieciskās daļas grāmatvedis, no 1948.g.jūlijā-izdevumu uzskaites sektors pie Administratīvi-saimnieciskās daļas, kuru likvidēja 1952.g.6.novembrī un atkal atjaunoja ar 1953.g.1.jūniju. /Latvijas PSR Izglītības ministrijas 1952.g.6.novembra pavēle Nr.278 /kadru/ un 1953.g.15.jūnija pavēle Nr.109 /kadru/.

No 1955.g.1.janvāra Izdevumu uzskaites sektors ir pievienots Grāmatvedībai. /Latvijas PSR Izglītības ministrijas 1955.g.10.janvāra pavēle Nr.6 /kadru/.

Militārās apmaiņas,Specdaļu,Kapitālās celtniecības un Izglītības ministrijas iestāžu materiālas un sadzīves apgādes daļas likvidēja ar Latvijas PSR Izglītības ministrijas 1947.g.13.maija pavēli Nr.53 / F 700.,apr.4.,l. 12./

Specdaļas lietvedību pārņēma un turpina vecākais inspektors specdarba,kapitālās celtniecības daļas - Galvenais inženieris kapitālajā celtniecībā. /Skat.pielikumu Nr.1/.

Ar Latvijas PSR Izglītības ministrijas 1957.g.16.janvāra pavēli Nr.13 /kadru/ no jauna nodibinās Kapitālās celtniecības daļa.

Ar Latvijas PSR Izglītības ministrijas 1947.g.13.maija pavēli Nr.53 / F 700.,apr.4.,l. 12./,Pisaugušo skolu pārvaldi likvidēja,iekļaujot tās lietvedību Skolu pārvaldes aparātā. / F 700.,apr.4.,l. 12./

Statistikas nodala pastāvēja pie Plānu-finansu pārvaldes. Ar Latvijas PSR Izglītības ministrijas 1947.g.13.maija pavēli Nr.53 / F 700.,apr.4.,l. 12. to pārdēvēja par Statistikas sektoru pie Plānu-finansu daļas un ar Latvijas PSR Izglītības ministrijas 1955.g.10.janvāra pavēli Nr.6 /kadru/, to pievienoja Plānu-finansu daļai.

Grāmatvedība. Līdz 1955.g.Grāmatvedības funkcijās ietilpa centralizēto pasākumu grāmatvedības uzskaitē un pakļauto iestāžu grāmatvedības kontrole un budžeta izpildes kopsavilkuma sastādīšana. Ar pašas ministrijas pārvaldes aparāta grāmatvedību līdz 1948.g.nodarbojās Administratīvi-saimnieciskās daļas grāmatvedis, no 1948.g.jūlijā-izdevumu uzskaites sektors pie Administratīvi-saimnieciskās daļas, kuru likvidēja 1952.g.6.novembrī un atkal atjaunoja ar 1953.g.1.jūniju. /Latvijas PSR Izglītības ministrijas 1952.g.6.novembra pavēle Nr.278 /kadru/ un 1953.g.15.jūnija pavēle Nr.109 /kadru/.

No 1955.g.1.janvāra Izdevumu uzskaites sektors ir pievienots Grāmatvedībai. /Latvijas PSR Izglītības ministrijas 1955.g.10.janvāra pavēle Nr.6 /kadru/.

Militārās apmaiņas,Specdaļu,Kapitālās celtniecības un Izglītības ministrijas iestāžu materiālas un sadzīves apgādes daļas likvidēja ar Latvijas PSR Izglītības ministrijas 1947.g.13.maija pavēli Nr.53 / F 700.,apr.4.,l. 12./

Specdaļas lietvedību pārņēma un turpina vecākais inspektors specdarba,kapitālās celtniecības daļas - Galvenais inženieris kapitālajā celtniecībā. /Skat.pielikumu Nr.1/.

Ar Latvijas PSR Izglītības ministrijas 1957.g.16.janvāra pavēli Nr.13 /kadru/ no jauna nodibinās Kapitālās celtniecības daļa.

Ar Latvijas PSR Izglītības ministrijas 1947.g.13.maija pavēli Nr.53 / F 700.,apr.4.,l. 12./,Pisaugušo skolu pārvaldi likvidēja,iekļaujot tās lietvedību Skolu pārvaldes aparātā. / F 700.,apr.4.,l. 12./

Statistikas nodala pastāvēja pie Plānu-finansu pārvaldes. Ar Latvijas PSR Izglītības ministrijas 1947.g.13.maija pavēli Nr.53 / F 700.,apr.4.,l. 12. to pārdēvēja par Statistikas sektoru pie Plānu-finansu daļas un ar Latvijas PSR Izglītības ministrijas 1955.g.10.janvāra pavēli Nr.6 /kadru/, to pievienoja Plānu-finansu daļai.

Grāmatvedība. Līdz 1955.g.Grāmatvedības funkcijās ietilpa centralizēto pasākumu grāmatvedības uzskaitē un pakļauto iestāžu grāmatvedības kontrole un budžeta izpildes kopsavilkuma sastādīšana. Ar pašas ministrijas pārvaldes aparāta grāmatvedību līdz 1948.g.nodarbojās Administratīvi-saimnieciskās daļas grāmatvedis, no 1948.g.jūlijā-izdevumu uzskaites sektors pie Administratīvi-saimnieciskās daļas, kuru likvidēja 1952.g.6.novembrī un atkal atjaunoja ar 1953.g.1.jūniju. /Latvijas PSR Izglītības ministrijas 1952.g.6.novembra pavēle Nr.278 /kadru/ un 1953.g.15.jūnija pavēle Nr.109 /kadru/.

No 1955.g.1.janvāra Izdevumu uzskaites sektors ir pievienots Grāmatvedībai. /Latvijas PSR Izglītības ministrijas 1955.g.10.janvāra pavēle Nr.6 /kadru/.

Militārās apmaiņas,Specdaļu,Kapitālās celtniecības un Izglītības ministrijas iestāžu materiālas un sadzīves apgādes daļas likvidēja ar Latvijas PSR Izglītības ministrijas 1947.g.13.maija pavēli Nr.53 / F 700.,apr.4.,l. 12./

Specdaļas lietvedību pārņēma un turpina vecākais inspektors specdarba,kapitālās celtniecības daļas - Galvenais inženieris kapitālajā celtniecībā. /Skat.pielikumu Nr.1/.

Ar Latvijas PSR Izglītības ministrijas 1957.g.16.janvāra pavēli Nr.13 /kadru/ no jauna nodibinās Kapitālās celtniecības daļa.

II

Latvijas PSR Izglītības ministrijā nav struktūrdaļas, kura vadītu lietvedības dokumentālās daļas nostādni visā ministrijā. Administratīvi-gaimnieciskās daļas darbinieki veic tikai dokumentu centralizētu saņemšanas un nosūtīšanas registrāciju un izpildes kontroli. Tāpēc lietas par 1944.g.-1962.g. struktūrdaļās bija formētas nepareizi. Lietu nomenklatūras atsevišķās struktūrdaļās sastādīja sākot ar 1959.g. bet Plānu-finansu daļā tikai ar 1963.g. Tās neaptvēra visas esošās lietas un bieži arī lietas neformēja atbilstoši nomenklatūrai.

Ne visas struktūrdaļas savlaicīgi bija apstrādājušas un nodevušas ministrijas arhīvā savus dokumentālos materiālus. Daļa dokumentālo materiālu par laiku no 1944.g.-1962.g. atradās vēl struktūrdaļās. Arī nodošanas apraksti neatbilda patreizējam prasībām, tāpēc laikā no 1963.g. maija līdz novembrim ministrijas darbinieki LPSR Ministru Padomes Arhīvu pārvaldes inspektoru vadībā un no 1963.g. 22. novembra līdz 1964.g. 6. novembrim Centrālā Oktobra revolūcijas un socialistiskās celtniecības valsts arhīva darbinieku brigādē veica pilnīgu ministrijas /Komisariāta/ 1944.g.-1962.g. un Izglītības Tautas Komisariāta Operatīvās grupas 1941.-1944.g. dokumentālo materiālu zinātniski tehnisko apstrādi.

Izglītības Tautas Komisariāta dokumentālie materiāli par laiku no 1940.g.-1941.g., kuri atradās daļēji ministrijā /neapstrādāti/, daļēji Centralajā Oktobra revolūcijas un socialistiskās celtniecības valsts arhīvā / 6 apraksti sastādīti neatbilstoši mūsdienu prasībām / apvienoti, lietas pārformētas un sastādīti jauni apraksti. Izskatītas ap... lietas. No tām pēc dokumentu zinātniskās un praktiskās vērtības ekspertīzes un lietu pārformēšanas veikta pilnīga zinātniski tehniskā apdare un atstātas pastāvīgā glabāšanā 5370 lietas par 1940.-1962.g., izdalītas iznīcināšanai 5019 lietas, 74 kg. atbiru un lo saīni registrācijas kartotekas kartīšu.

Pastāvīgi glabājamās lietas inventarizētas 14 aprakstos:

- 1. - 2. apraksti - Latvijas PSR Izglītības Tautas Komisariāts / 1940.g. - 1941.g. /
- 3. apraksts - Latvijas PSR Izglītības Tautas Komisariāta Operatīvā grupa / 1941.g. - 1944.g. /
- 4. - 12. apraksti - Latvijas PSR Izglītības ministrijas struktūrdaļu dokumentālie materiāli / 1944.g.-1962.g. / /sistemātizēti pēc struktūras-hronoloģiskā principa: katras struktūrdaļas dokumentālie materiāli atsevišķā aprakstā /
- 14. apraksts - Vietējās komitejas dokumentālie materiāli / 1944.g.-1962.g. /
- 13. apraksts - Likvidēto struktūrdaļu dokumentālie materiāli / 1944.g. - 1952.g. /

/Sīkākas ziņas par aprakstu sastādīšanas īpatnībām skat. aprakstu priekšvārda./

Fonda sastāvā iestilpst vadošo iestāžu pavēles, norādījumi un instrukcijas par izglītības darbu, ministrijas pavēles, kolēģijas sēžu protokoli un lēmumi, apkartraksti un instrukcijas, plāni un atskaites par izglītības darbu republikā, kā arī pakļauto izglītības iestāžu atskaites u.c. materiāli, kuri pietiekoši atspoguļo ministrijas darbību un izglītības stāvokli republikā.

Fragmentāri saglabājušies Izglītības Tautas Komisariāta dokumentālie materiāli par 1940.g.-1944.g. Atsevišķi dokumentālie materiāli nav saglabājušies par visiem gadiem: Izglītības ministrijas skolu darba atskaites par 1954./55.m.g. un 1955./56.m.g., atskaites par kapitālās celtniecības plāna izpildi no 1957.g.-1960.g.

1954.g.ar aktiem Nr.1 - 4 iznīcināta lielākā daļa sarakstes.
 Administratīvi-saimnieciskai daļai par 1944.g.-1948.g.,Pirmsko-
 las iestāžu daļai par 1945.g.-1952.g.,Bērnu namu daļai par 1945.g.-
 1951.g. un Skolu pārvaldei par 1946.g.-1952.g.
 Turpmāk Izglītības ministrijas dokumentālos materiālus grupēs
 pēc struktūru-hronoloģiskā principa,turpinot aprakstus 4.-8.,
 10.-12. un 14.

Sastādīja : *L. Lūp*

1. Vēstība
2. Skolu pārvalde
3. Bērnu namu daļa
4. Pirmskolas iestāžu daļa
5. Augstāko un vidējo speciālo mācību iestāžu daļa
6. Školotāju un skolotāju pedagogiskās izglītības sektors
7. Adru daļa
8. Tīklu-finansu daļa
9. Statistikas sektors
10. Grāmatvedība
11. Administratīvi-saimnieciskā daļa

Latvijas PSR Izglītības ministrijas 1947.g.13.novembra
 pavels Nr. 40 /Adru/ un /1947.g.13.novembra Nr.53-
 1947.g.13.novembra Nr.40/

Pielikums Nr. 1

Pielikums Nr. 2

Latvijas PSR Izglītības ministrijas

Latvijas PSR Izglītības ministrijas

struktūra no 1947.g.5.maija

- 1. Vadība
- 2. Skolu pārvalde
- 3. Bērnu namu daļa
- 4. Pirmsskolas iestāžu daļa
- 5. Augstāko un vidējo speciālo mācību iestāžu daļa
- 6. Skolotāju neklātienas pedagogiskās izglītības sektors
- 7. Kadru daļa
- 8. Plānu-finansu daļa
- 9. Statistikas sektors
- 10. Grāmatvedība
- 11. Administratīvi-saimnieciskā daļa

Latvijas PSR Izglītības ministrijas 1947.g.13.maija

pavēle Nr. 40 /kadru/ un / 1947.g.13.maija pavēle Nr.53-

F 700., apr.4., 1.12./

Latvijas PSR Izglītības ministrijas
struktūra no 1952.g.1.novembra

- 1. Vadība
- 2. Skolu pārvalde
- 3. Mācību-metodiskā daļa
- 4. Bērnu namu daļa
- 5. Pirmsskolas iestāžu daļa
- 6. Augstāko un vidējo speciālo mācību iestāžu daļa
- 7. Kadru daļa
- 8. Plānu-finansu daļa
- 9. Statistikas sektors
- 10. Grāmatvedība
- 11. Administratīvi-saimnieciskā daļa

Latvijas PSR Izglītības ministrijas 1952.g.6.novembra
pavēle Nr. 278 /kadru/

Pielikums Nr. 3

Pielikums Nr. 4.

Latvijas PSR Izglītības ministrijas
struktūra no 1955.g.1.janvāra

1. Vadība
2. Skolu pārvalde
3. Bērnu namu un bērnu dārzu daļa
4. Kadru sagatavošanas un izvietojanas daļa
5. Plānu-finansu daļa
6. Grāmatvedība
7. Administratīvi-saimnieciskā daļa

Latvijas PSR Izglītības ministrijas 1955.g.

10.janvāra pavēle Nr. 6 / Kadru /

Pielikums Nr. 3

Latvijas PSR Izglītības ministrijas
struktūra no 1955.g.1.janvāra

1. Vadība
2. Skolu pārvalde
3. Bērnu namu un bērnu dārzu daļa
4. Kadru sagatavošanas un izvietojanas daļa
5. Plānu-finansu daļa
6. Grāmatvedība
7. Administratīvi-saimnieciskā daļa

Latvijas PSR Izglītības ministrijas 1955.g.6.novembra

pavēle Nr. 278 / Kadru /

1812

Pielikums Nr. 4.

Latvijas PSR Izglītības ministrijas
struktūra no 1957.g.16.janvāra

1. Vadība
2. Skolu un bērnu iestāžu pārvalde
3. Kadru sagatavošanas un izvietojuma daļa
4. Kapitālās celtniecības daļa
5. Plānu-finansu daļa
6. Grāmatvedība
7. Administratīvi-saiņnieciskā daļa

Latvijas PSR Izglītības ministrijas 1957.g.
16.janvāra pavēle Nr. 13 /kadru /

IZGLITĪBAS TĀVTAS ARĀS IZGLITĪBAS GRĀPA

- 1. Izglītības Tautas Arā, kas paredz atbilstošu izglītības nodrošināšanu norādītajos izglītības līmeņos un izglītības darbu organizāciju.
- 2. Komisariāta darba plāni un atskaites.
- 3. Materiāli un saraksti par izglītības darbu organizāciju.
- 4. Komisariāta vadītāja darbinieku kursu materiāli.

ARĪVA FONDA

APRAKSTS Nr. 4
"LATVIJAS PSR IZGLITĪBAS
MINISTRIJA"

- 1. Ministrijas pavēles.
- 2. Koleģijas sēžu protokoli un lēmumi.
- 3. Apakšraksti DOKUMENTĀLO MATERIĀLU.
- 4. Ministrijas SISTEMATIZĀCIJAS.
- 5. Raksti un saraksti SHEMA Istra Padoši.
- 6. Ministrijas nolikumi /par ministriju un tai pakļautajām iestādēm/.

APRAKSTS Nr. 4-h
VADOŠIE MATERIĀLI

- 1. PSRS Ministru Padomes lēmumi.
- 2. LPSR Augstākās Padomes Prezidijs lēmumi.
- 3. LPSR Ministru Padomes un LKP CK lēmumi.
- 4. LPSR Ministru Padomes lēmumi un rīkojumi.

APRAKSTS Nr. 5
SKOLU UN BĒRNU IESTĀŽU PAKVALDE

- 1. Projekti LPSR Ministru Padomes un LKP CK lēmumiem un rīkojumiem.
- 2. Ministrijas nolikumi par skolām un ārpuskolas darbu iestādēm.
- 3. Rīkojumi-pārskati LKP CK par mācību-sudzināšanas darbu.
- 4. Ministrijas apakšraksti par mācību-sudzināšanas darbu /saraksti/.

Latvijas PSR Izglītības ministrija
strukturā no 1987. g. 10. janvāra

- 1. Izglītības Tautas Arā.
- 2. Komisariāta darba plāni un atskaites.
- 3. Materiāli un saraksti par izglītības darbu organizāciju.
- 4. Komisariāta vadītāja darbinieku kursu materiāli.

Latvijas PSR Izglītības ministrija
18. janvāra pavēle Nr. 13. kadrā

A P R A K S T S Nr. 3

IZGLĪTĪBAS TAUTAS KOMISARIĀTA OPERATĪVĀ GRUPA

1. Izglītības Tautas Komisariāta pavēles, apkārtraksti, norādījumi un noteikumi par izglītības darba organizēšanu
2. Komisariāta darba plāni un atskaites
3. Materiāli un sarakste par izglītības darba organizēšanu
4. Komisariāta vadošo darbinieku kursu materiāli

A R A K S T S Nr.4

VADOŠIE MATERIĀLI

1. Ministrijas pavēles
2. Kolēģijas sēžu protokoli un lēmumi
3. Apkārtraksti padotajām iestādēm
4. Ministrijas darba plāni
5. Raksti un sarakste ar LPSR Ministru Padomi
6. Ministrijas nolikumi /par ministriju un tai pakļautajām iestādēm/

A P R A K S T S Nr. 4-b

VADOŠIE MATERIĀLI

1. PSRS Ministru Padomes lēmumi
2. LPSR Augstākās Padomes Prezidiija lēmumi
3. LPSR Ministru Padomes un LKP CK lēmumi
4. LPSR Ministru Padomes lēmumi un rīkojumi

A P R A K S T S Nr. 5

SKOLU UN BĒRNU IESTĀŽU PĀRVALDE

1. Projekti LPSR Ministru Padomes un LKP CK lēmumiem un rīkojumiem
2. Ministrijas nolikumi par skolas un ārpusskolas darba jautājumiem
3. Ziņojumi-pārskati LKP CK par mācību-audzinašanas darbu
4. Ministrijas apkārtraksti par mācību-audzinašanas darbu / noraksti /

- 5. Skolotāju kongresu, TIN vadītāju semināru un daļas darbinieku ražošanas apspriežu protokoli
- 6. Atskaites:
  - a/ ministrijas kopsavilkumi par skolu darbu
  - b/ TIN atskaites par skolu darbu
  - c/ speciālā režīma skolu atskaites
- 7. Ziņojumi un pārbaudes akti par skolu darbu /ministrijas inspektoru un TIN /
- 8. Sarakste ar augstākstāvošām iestādēm un skolām un materiāli par skolu darbu
- 9. Medaļu kandidātu ^{darbu} /recenzijas
- 10. Skolu pasēs /kartoteka /

MĀCĪBU METODISKĀ DAĻA.

- 1. Raksti LPSR Ministru Padomei, materiāli un sarakste mācību-metodiskos jautājumos
- 2. Norādījumi mācību-metodiskos jautājumos
- 3. Plāni:
  - a/ mācību
  - b/ mācību grāmatu izdošanas
- 4. Mācību programmas
- 5. Sekmju vērtēšanas normas
- 6. Eksāmenu teksti
- 7. Mācību grāmatu manuskripti, recenzijas un saraksti

A P R A K S T S Nr. 6

FIRMSSKOLAS UN MAZBĒRNU AUDZINĀŠANAS DAĻA.

I BĒRNU DĀRZI.

- 1. Pavēles, norādījumi, instrukcijas par bērnu dārzu darbu:
  - a/ augstākstāvošo iestāžu
  - b/ ministrijas /noraksti/
- 2. TIN un bērnu dārzu atskaites
- 3. Raksti LPSR Ministru Padomei un LKP CK
- 4. Materiāli, pārbaudes akti un sarakste par bērnu dārzu darbu

- 5. Saraksti:
  - a/ bērnu dārzu tīklu un kontingentu
  - b/ bērnu dārzu audzēkņu, pasniedzēju u.c.
- 6. Ziņas par bērnu dārzu audzēkņu skaitu
- 7. Bērnu dārzu zīmogu un spiedogu paraugi

Rotaļlietu mākslinieciski tehniskās komisijas sēžu protokoli

II BĒRNU NAMU.

- 1. Ministrijas pavēļu, norādījumu un kolēģijas lēmumu noraksti
- 2. Bērnu namu darbinieku sanāksmju protokoli
- 3. Bērnu namu darba un reorganizācijas plāni
- 4. Atskaites par bērnu namu darbu
- 5. Raksti-zīņojumi LPSR Ministru Padomei, materiāli un sarakste par bērnu namu darbu
- 6. Bērnu namu pārbaudes akti

A P R A K S T S Nr. 7

AUGSTĀKO MĀCĪBU IESTĀŽU PĀRVALDE

- 1. PSRS Tautas Komisāru Padomes un Augstākās izglītības ministrijas lēmumi, pavēles, norādījumi
- 2. Instrukīvie norādījumi pakļautajām iestādēm
- 3. Materiāli un sarakste ar augstākstāvošām un pakļautām iestādēm par institūtu un pedagogisko skolu darbu
- 4. Mācību iestāžu perspektīvie un gada plāni
- 5. Pārvaldes un pakļauto iestāžu atskaites
- 6. Institūtu mācību programmas un to analīze
- 7. Nolikumi un uzņemšanas noteikumi pedagogiskajās skolās
- 8. Pakļauto iestāžu pasēs

A P R A K S T S Nr. 8

PLĀNU-FINANSU DAĻA

- 1. Ministrijas apkārtraksti /noraksti/

2. Pārvaldes un pakļauto iestāžu perspektīvie un gada plāni
3. Pakļauto iestāžu tautsaimniecības plāna rādītāji
4. Atskaites un ziņojumi par plāna izpildi
5. Ministrijas un pakļauto iestāžu vietējā un republikāniskā budžeta tāmes
6. Pakļauto iestāžu štatu registrācija / štatu saraksti/
7. TIN pakļauto iestāžu darbinieku tarifikācijas kopsavilkumi
8. Sarakste ar augstākstāvošām un pakļautajām iestādēm finansēšanas, štatu u.c.jautājumos
9. Skolu tīklu un kontingentu saraksti
10. LPSR Finanšu ministrijas izdarīto revīziju akti

STATISTIKA

1. Kopsavilkuma atskaites par izglītības iestāžu darbu
2. Kopsavilkuma atskaites par skolu iedalījumu pēc mācību valodas
3. Kopsavilkuma atskaites par skolu iedalījumu pēc skolotāju, skolēnu un klašu skaita
4. TIN atskaites par sagatavošanos jaunajam mācību gadam
5. TIN un skolu atskaites mācību gada sākumā:
  - a/ augstāko un vidējo speciālo mācību iestāžu atskaites
  - b/ TIN atskaites
  - c/ dienas skolas
  - d/ strādnieku jaunatnes skolas
  - e/ lauku jaunatnes skolas
  - f/ speciālā režīma skolas
6. TIN un skolu atskaites mācību gada noslēgumā:
  - a/ augstāko un vidējo speciālo mācību iestāžu atskaites
  - b/ TIN atskaites mācību gada
  - c/ dienas skolas
  - d/ neklātienēs vidusskolu un strādnieku jaunatnes skolu
  - e/ lauku jaunatnes skolu
  - f/ speciālā režīma skolu
7. TIN un skolu atskaites par sekmēm:
  - a/ dienas skolu
  - b/ strādnieku jaunatnes skolu
  - c/ speciālā režīma skolu
8. TIN atskaites par skolēnu dzimumu un vecumu
9. TIN atskaites par skolas vecuma bērniem, kas nemācās skolās
10. Skolu atskaites par skolas vecuma bērniem, kas nemācās skolās
11. Atskaite par gatavības eksāmeniem, skolu internātiem un skolu grāmatu fondiem / vienā atskaitē/

- 12. Atskaites par ražošanas apmācību skolās
- 13. Atskaites par svešvalodu mācīšanu
- 14. TIN atskaites par analfabetu apmācību
- 15. Ziņas par ārpuskolas izglītības iestādēm
- 16. Ziņas un bērnu namu atskaites
- 17. Ziņas un bērnu dārzu atskaites
- 18. Mazbērnu novietņu atskaites
- 19. Pionieru nometņu atskaites
- 20. Bērnu vasaras laukumu atskaites
- 21. TIN atskaites par bez vecākiem palikušo bērnu novietošanu
- 22. Atskaite par darbinieku skaitu, darba algas fondu un darba spēka plāna izpildi
- 23. TIN atskaites par administratīvā pārvaldes personāla skaitu un ieņemamajiem amatiem
- 24. TIN atskaites par skolu pedagogiskā personāla izglītību, darba stažu un specialitāti
- 25. Darbinieku uzskaitē pēc darbinieku darba staža un atvaļinājuma ilguma
- 26. Atskaites par darbinieku sadalījumu pēc algas apmēriem
- 27. Atskaites par audzinātājiem pagarinātās dienas skolās
- 28. Atskaites par sargiem un to algu fondu
- 29. Atskaites par darbinieku pāreju uz saīsinātu darba dienu
- 30. Biblioteku atskaites
- 31. Atskaites par palīgsaimniecību
- 32. Atskaites par skolu ēkām
- 33. Pakļauto iestāžu atskaites par iekārtu un mašīnām
- 34. Dzīvokļu fonda atskaites
- 35. Pakļauto iestāžu saraksti

A P R A K S T S Nr. 9

STATISTIKAS DAĻA

- 1. Kopsavilkuma atskaites par izglītības iestāžu darbu
- 2. Kopsavilkuma atskaites par skolu iedalījumu pēc skolotāju, skolēnu un klašu skaita

3. Kopsavilkuma atskaites par skolu iedalījumu pēc mācību valodas
4. TIN atskaites par skolu sagatavošanu jaunajam mācību gadam
5. Skolu atskaites mācību daļa sākumā
6. Skolu atskaites mācību gada noslēgumā
7. TIN un skolēnu atskaites par skolēnu sekmēm
8. TIN atskaites par skolēnu dzimumu un vecumu
9. TIN atskaites par skolas vecuma bērniem, kas nemācās skolā
10. Atskaites par skolēnu kustību
11. Atskaites par svešvalodu mācīšanu
12. TIN ziņojumi par skolu darba atjaunošanu
13. TIN ziņojumi par pirmo klašu skolēnu skaitu un 8.-12. klašu skolēnu sadale pēc dzimuma
14. TIN ziņojumi par skolu fizikultūras nodarbībām un apgādi ar radio
15. Ziņas par ārpusskolas iestādēm
16. Ziņas un bērnu namu atskaites
17. TIN atskaites par bez vecākiem palikušo bērnu novietošānu
18. Bērnu dārzu atskaites
19. Pionieru nometņu atskaites
20. Bērnu vasaras laukumu atskaites
21. Atskaites par darba spēka plāna izpildi, darbinieku skaitu un algu fondu
22. Atskaites par skolu telpām un bibliotekām
23. Tehnisko un speciālo biblioteku atskaites
24. TIN ziņojumi par skolu bibliotekām
25. Ministrijas, TIN un pakļauto iestāžu atskaites par dzīvokļu sabiedrisko fondu
26. TIN ziņojumi par skolu internātiem un skolēniem irētām telpām
27. Pakļauto iestāžu atskaites par rūpniecības darba rīkiem
28. Pakļauto iestāžu saraksti

A P R A K S T S Nr. 10

GRĀMATVEDĪBA

1. Augstākstāvošo iestāžu instruktīvie norādījumi
2. Ministrijas instruktīvie norādījumi pakļautajām iestādēm
3. Ministrijas štatu saraksti un budžeta tāmes
4. Ministrijas budžeta izpildes pārskati
5. Pakļauto iestāžu republikāniskā budžeta izpildes pārskati
6. Pakļauto iestāžu grāmatvedības pārskati
7. Pakļauto iestāžu nodošanas-pieņemšanas akti

A P R A K S T S Nr. 11

KADRU DAĻA

1. Instrukcijas un apkārtraksti kadru jautājumos
2. Kadru sagatavošanas plāni
3. Atskaites:
  - a/ par darbu ar kadriem
  - b/ par zinātnisko darbinieku skaitu un sastāvu
  - c/ par speciālistu skaitu, sastāvu, kustību un izvietojumu
  - d/ par darbinieku kvalifikācijas celšanu
4. Materiāli un sarakste par kadru sagatavošanu
5. Ziņas par speciālistu sagatavošanu un izvietojumu
6. Apsveikuma telegramas

A P R A K S T S Nr. 12

KAPITĀLĀS CELTNIECĪBAS DAĻA

1. Izglītības iestāžu kapitālās celtniecības plāni un titulsaraksti
2. Atskaites par kapitālās celtniecības plāna izpildi
3. Materiāli un sarakste par skolu celtniecību

3. Darba plāni A P R A K S T S Nr. 13

1. Atskaite LIKVIDĒTĀS STRUKTŪRDAĻĀS

I POLITIZGLĪTĪBAS PĀRVALDE

- 1. Materiāli par kultūrizglītības iestāžu darbu / ziņojumi, apkārtraksti, sarakste/

II MILITĀRĀS SAGATAVOŠANAS DAĻA

- 1. Vidējo un speciālo mācību iestāžu atskaites un ziņojumi
- 2. Materiāli par fiziskās un militārās audzināšanas darbu / nolikumi, pavēles, rīkojumi/
- 3. Sarakste ar LKP CK, kara komisariātu u.c. par fiziskās audzināšanas darbu

III IZGLĪTĪBAS TAUTAS KOMISARIĀTA IESTĀŽU MATERIĀLĀS AFGADES DAĻA

- 1. Materiālu pieprasījumi skolu darba atjaunošanai
- 2. Sarakste par skolu un citu pakļauto iestāžu apgādi

IV PALĪGSAIMNIECĪBAS

- 1. Pakļauto iestāžu palīgsaimniecību plānu un atskaišu kopsavilkumi
- 2. Pakļauto iestāžu palīgsaimniecību grāmatvedības atskaites
- 3. Materiāli un sarakste par pakļauto iestāžu palīgsaimniecībām
- 4. TIN palīgsaimniecību saraksti

A P R A K S T S Nr. 14

VIETĒJĀ KOMITEJA

- 1. Augstākstāvošo organizāciju lēmumi, pavēles, apkārtraksti
- 2. Protokoli:
  - a/ kopsapulču
  - b/ vietējās komitejas sēžu
  - c/ vērtēšanas-konfliktu komisijas

PAPILDINAJUMS VĒSTURISKAI IZZIŅAI

Ar Latvijas PSR Ministru Padomes 1965.g.15.novembra rīkojumu Nr. 1688-r un Latvijas PSR Izglītības ministrijas 1965.g.30.novembra pavēli Nr. 161-k ar 1965.g.1.decembri likvidē Augstāko mācību iestāžu pārvaldi un pievieno to atkārtoti izveidotai Latvijas PSR Ministru Padomes Augstākās un vidējās speciālās izglītības komitejai. Visas 1965.gadā ievestās lietas nodotas Latvijas PSR Ministru Padomes Augstākās un vidējās speciālās izglītības komitejai izņemot 1 lietu, kas ievesta aprakstā Nr. 7 ar inventāra Nr. 359.

Lai nodrošinātu republikas skolu fiziskās audzināšanas un masu sporta darba vadību un kontroli ar Latvijas PSR Ministru Padomes 1967.g.2.februāra rīkojumu Nr. 155-r un Latvijas PSR Izglītības ministrijas 1967.g.13.februāra pavēli Nr.14-k izveidota Fiziskās audzināšanas daļa.

- Apraksts Nr.7-p - Skola ar fizisko audzināšanu par 1944.-1964.g. /protokoll, personāla un materiāla saraksti, apliecinājumi u.c./.
- Apraksts Nr.8-p - Plānu-finanšu daļas statistiskais saraksts par 1945.-1964.g. /darbināku sertifikācijas un pedagogiskā personāla saraksti/.
- Apraksts Nr.10-p - Grāmatvedība par 1944.-1964.g. /personīgo kontu grāmatas un alga saraksti/.
- Apraksts Nr.11-p - Kadru daļa par 1944.-1964.g. /pavēles par kadru veidošanu sadalā, protokoll, darbināku un skolotāju saraksti, personīgās lietas u.c./.

II

1967.gadā, gatavojot aprakstu turpinājumus, apstrādātas un atstātas pastāvīgā glabāšanā 546 lietas par 1963.-1964.g.

No jauna sastādīts apraksts Nr. 15 par Administratīvi-saimnieciskās daļas pastāvīgi glabājamie dokumentārie materiāli no 1951.-1965.g.

Personālā sastāva materiāli no 1940.g., 1944.-1964.g. kārtoti pirmo reizi. Pavisam apstrādātas 1608 lietas, kas inventarizētas 8 aprakstos:

Apraksts Nr.5-p - Skolu un bērnu iestāžu pārvalde par 1940.g., 1944.-1964.g. /protokoli, audzēkņu saraksti, kustības grāmatas, ievietēšanas un izrakstīšanas zīmes /,

Apraksts Nr.6-p - Pirsskolas un mazbērnu audzināšanas daļa par 1948.g., 1960.-1964.g. / personāla un audzēkņu saraksti, ievietošanas un izrakstīšanas zīmes /,

Apraksts Nr.7-p - Augstāko mācību iestāžu pārvalde par 1945.-1950g. /protokoli, personāla un audzēkņu saraksti, aplieoību noraksti u.c./,

Apraksts Nr.9-p - Plānu-finansu daļas statistiskais sektors par 1945.-1955.g. /darbinieku tariflikāzijas un pedagogiskā personāla saraksti /,

Apraksts Nr.10-p - Grāmatvedība par 1944.-1964.g. / personīgo kontu grāmatas un algu saraksti /,

Apraksts Nr.11-p - Kadru daļa par 1944.-1964.g. /pavēles par kadriem beidzēju sadales protokoli, darbinieku un skolotāju saraksti, personīgās lietas u.c./,

Apraksts Nr.13-p - Likvidētās struktūrdaļas- Politizglītības pārvalde par 1944.-1945.g. / darbinieku algas un kursantu saraksti/,

Apraksts Nr.15-p - Administratīvi-saimnieciskā daļa par 1948.-1964.g. /uz liecinieku liecību un dokumentāro pierādījumu pamata izsniegto apliecību noraksti par izglītību un pedagogiskā darba stažu/

Izdalītas makulatūrā 3653 lietas, 24 saiņi un 9 kg.atbīras. Par iznīcināšanai atlasītiem materiāliem sastādīti akti.

Sastādīja Latvijas PSR Izglītības ministrijas arhīva

pārzins *I. Apsīte*
/I. Apsīte/

Ekspertu komisijas priekšsēdētājs: *L. Grudulis*

/L. Grudulis/

- Ar 1967.gadu:
- Centrālā jauno tehniskā skola,
- Plaukūnu vidusskolas metodiskais kabinets
- Un ar 1968.gadu:
- Metodiskais kabinets

Papildinājums

Latvijas PSR Izglītības ministrijas vēsturiskajai izziņai

Pamatojoties uz Latvijas PSR Ministru Padomes 1964.gada 23.decembra 716.lēmumu un 1965.gada 13.apriļa 531-r rīkojumu Latvijas PSR Izglītības ministrija 1965.gada 22.decembrī izdeva pavēli Nr.254 par Centralizētās grāmatvedības noorganizēšanu pie Latvijas PSR Izglītības ministrijas ar 1966.gada 1.janvāri.

Centralizētajā grāmatvedībā apvienota šādu pakļauto iestāžu grāmatvedības uzskaitē:

- 1/ Centrālās bērnu ekskursiju tūrisma stacija,
- 2/ Republikāniskā bērnu sporta skola /ar 1966.g.1.oktobri reorganizēta par Latvijas PSR Izglītības ministrijas Augstākās sporta meistarības skolu/,
- 3/ Centrālā jauno naturālistu stacija,
- 4/ Republikāniskā skolu filmoteka,
- 5/ Skolotāju kvalifikācijas celšanas institūts,
- 6/ Valsts dabas muzejs,
- 7/ Vecāko pionieru vadītāju skola,
- 8/ Skolu zinātniski pētnieciskais institūts.

Ar 1967.gadu:

Centrālā jauno tehniķu stacija,
Fiziskās audzināšanas metodiskais kabinets

Un ar 1968.gadu:

Mācību metodiskais kabinets

29
35

**LATVIJAS PSR
IZGLĪTĪBAS MINISTRIJA**

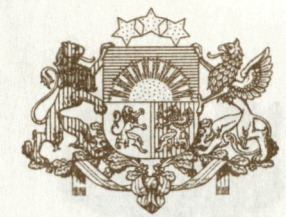
**Vēsturiskās izziņa
(papildinājums)**

2007.gadā, risinot jautājumu par izglītības iestāžu dokumentu fondēšanu, tika konstatēts, ka 1914.fondā "Latvijas PSR Tautas izglītības ministrija un Latvijas Republikas Izglītības ministrija" ir iekļautas 3 lietas par 1977., 1987.gadu, kuras hronoloģiski pieder Latvijas PSR Izglītības ministrijas fondam. Šīs lietas satur pirmskolas bērnu iestāžu titulsarakstus par 1977.gadu, kā arī pārskatus par objektu un pamatfondu nodošanu ekspluatācijā un kapitālieguldījumu izmantošanu 1987.gadā; tās tika izslēgtas no 1914.fonda 1.apraksta un iekāļutas 700.fonda 12.apraksta papildinājumā.

Vecākā eksperte

O.Žilīčeva

28.03.2007.

LATVIJAS REPUBLIKA
IZGLĪTĪBAS UN ZINĀTNES MINISTRIJA
VAIŅU IELA 2, RĪGA, LV 1050, LATVIJA · TĀLRUNIS 7222415 · FAKSS 7213992

Latvijas PSR Izglītības ministrija
Personālsastāva lietu apraksta Nr.5-p
par 1942. – 1987.gadu
vēsturiskās izziņas papildinājums

2005.gadā veicot lietu esības pārbaudi Izglītības un zinātnes ministrijas arhīvā, tika konstatēti neaprašīti bērnu namu un internātskolu audzēkņu reģistrācijas dokumenti (žurnāli un saraksti) par laika posmu no 1942. – 1987.gadam.

Atrastie dokumenti tika izvērtēti un iekļauti apraksta Nr.5-p par 1942. – 1988.gadu papildinājumā.

Aprakstā iekļautas 39 (trīsdesmit deviņas) lietas, tajās atrodama informācija par bērnu namos un internātskolās uzņemtajiem un izrakstītajiem audzēkņiem no 1942.gada līdz 1987.gadam.

Valsts sekretārs

M.Gruškevics

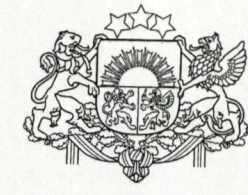
LATVIJAS PSR
IZGLĪTĪBAS MINISTRIJA

Vēsturiskā izziņa
(papildinājums)

2005.gadā veicot lietu esības pārbaudi Izglītības un zinātnes ministrijas arhīvā, tika konstatēti neaprašīti bērnu namu un internātskolu audzēkņu reģistrācijas dokumenti (žurnāli un saraksti) par laika posmu no 1942. – 1987.gadam.

Valsts sekretārs

Valsts sekretārs

LATVIJAS REPUBLIKA
IZGLĪTĪBAS UN ZINĀTNES MINISTRIJA

VAIŅU IELA 2, RĪGĀ, LV-1050, TĀLRUNIS (371) 67 226 209, 67047847, FAKSS (371) 67 223 905

Latvijas PSR Izglītības ministrija

VĒSTURISKĀ IZZIŅA
(papildinājums aprakstam Nr.5-p)

2008.gadā veicot lietu esības pārbaudi ministrijas struktūrvienību telpās, Izglītības un zinātnes ministrijā tika atrasta neapraštīta Bērnu ievietošanas bērnu namos kartotēka, 2854 kartītes, par 1933. – 1954.gadu.

Atrastie dokumenti tika izvērtēti un iekļauti Latvijas PSR Izglītības un zinātnes ministrijas fonda personālsastāva aprakstā Nr.5-p, papildinot to ar vienu lietu.

Valsts sekretārs

M.Gruškevics

Pārvaldes vecākā referente

J.Boļšaka

LATVIJAS REPUBLIKA
IZGLĪTĪBAS UN ZINĀTNES MINISTRIJA

PASKAIDROJUMS
Latvijas PSR Izglītības ministrija
Personālsastāva lietu apraksts Nr.5-p
par 1933. – 1954. gadu
papildinājums

2008.gadā veicot lietu esības pārbaudi ministrijas struktūrvienību telpās, Izglītības un zinātnes ministrijā tika atrasta neapraštīta Bērnu ievietošanas bērnu namos kartotēka, 2854 kartītes, par 1933. – 1954.gadu. Atrastie dokumenti tika izvērtēti un iekļauti Latvijas PSR Izglītības un zinātnes ministrijas fonda personālsastāva aprakstā Nr.5-p, papildinot to ar vienu lietu.

M.Gruškevics

Valsts sekretārs

LATVIJAS REPUBLIKA
IZGLĪTĪBAS UN ZINĀTNES MINISTRIJA

Izdevums par Izglītības ministriju

VĒSTURISKĀ IZZIŅA
(Izglītības ministrija)

2008. gadā veicot lietu caurību pārbaudi ministrijas sekretariāta
darbā, Izglītības un zinātnes ministrijā tika atrasti dokumenti, kas
attiecinās uz 1941. gada 1. jūlija - 1941. gada 1. augusta
laikposmā veiktajiem dokumentu izveidi un izveidi Izglītības
ministrijas un zinātnes ministrijas tādā pašā nosaukumā kārtībā Nr. 2.
Izveidoti to ar visu lēmumu.

M. Kļaviņš

Vēstures sekretārs

J. Bērziņš

Personāla vecākā referente

~~Šinī lietā 28 (divdesmit)
astoņas) numurētas lapas
2007. g. 11. 01.
CVORA zinātn. izstr. arhivārs
M. Kļaviņš.~~

~~Šinī lietā 29 (divdesmit)
desmit) numurētas lapas
2007. g. 16. maijā
LVA arhivists J. Zariņš~~

~~Šinī lietā 36 (trīsdesmit)
sešas) numurētas lapas
2007. g. 16. jūnijā
LVA arhivists J. Zariņš~~

~~Šinī lietā 37 (trīsdesmit)
septiņas) numurētas lapas
2009. g. 4. augustā
LVA arhivists J. Zariņš~~